

Riksförbundet HjärtLung verksamhet

2017 startade ABC-AF Studien av UCR Uppsala Clinical Research Center där jag var med och representerade Riksförbundet HjärtLung och enligt en önskan från studieledaren Jonas Oldgren så är jag med i styrgruppen som patientrepresentant. När den första studien vart klar startade en ny studie som är en substudie av den förra. Den nya studien heter ABC-F2. Styrgruppen fortsätter nu med den.

Beskrivning av de två UCR studierna

ABC AF - Studien

ABC AF -studien byggde på att man samlade in data. När insamlingen var klar skulle man få veta vilken metod som bäst förhindrar risken för stroke och andra komplikationer vid förmaksflimmer.

Patienter med förmaksflimmer lottades ut till vilken behandling de skulle få, antingen.

1. Behandling enligt dagens praxis för riskbedömning vid förmaksflimmer.
2. En ny behandlingsmetod, ABC-riskscores- som tog hänsyn till variablerna, Ålder, fyra värden i blodet och eventuell tidigare sjukdomshistoria, stroke/TIA.

Studien utfördes av UCR Uppsala Clinical Research Center i samarbete med förmaksflimmerregistret AURICULA och med stöd av Stiftelsen för strategisk forskning, Hjärt-Lungfonden, Roche Diagnostics.

Det huvudsakliga syftet med ABC AF-studien var att utvärdera om bästa medicinska behandling kan väljas med stöd av ABC-riskscores och därmed minska risken för stroke och förbättra överlevnad, jämfört med dagens praxis för riskbedömning och behandling vid förmaksflimmer. Risken för blödning, att drabbas av andra hjärtsjukdomar, och upplevd livskvalitet mättes också.

Tanken var att det i studien skulle delta ca 6000 patienter från 40 sjukhus/vårdenheter i Sverige

Studien leddes av Jonas Oldgren, hjärtläkare och Ziad Hijazid, hjärtläkare.

Studiens arbetssätt

Förmaksflimmer ökar risken för stroke och därför behandlas patienter ofta med blodförtunnande läkemedel (så kallade antikoagulantia). Läkare använder olika metoder för att bedöma risken för stroke och även risken för blödning som ökar något av behandlingen. Vanligen baseras riskbedömningen på ålder och andra samtidiga sjukdomar utöver förmaksflimmer. En nyare metod, ABC-AF-score, kombinerar blodprov för analys av biomarkörer som kan ge en mer exakt riskbedömning.

Vad undersöktes i studien

Målsättningen med ABC-AF-studien var att bättre kunna skraddarsy behandlingen för varje individ med förmaksflimmer. Den svenska forskargruppen ville studera om individanpassade behandlingsrekommendationer som styrdes av ABC-AF-riskpoängen ger bättre resultat än vanlig

vård enligt riktlinjer. I studiens styrgrupp ingick Björn Berglund som representant för Riksförbundet HjärtLung.

Studien var godkänd av Etikprövningsmyndigheten och alla patienter deltog frivilligt.

Deltagarna delades in i två grupper:

I den ena gruppen fick läkaren information om den enskilde patientens risk för stroke och blödning enligt ABC-AF-score samt detaljerade förslag för att anpassa behandlingen.

I den andra gruppen behandlades patienterna helt enligt vanlig rutin.

Det viktigaste utfallsmåttet var om patienten fick stroke eller avled, men även allvarliga blödningar och andra komplikationer följdes upp.

Vilka deltog

Studien genomfördes på 37 sjukhus eller hjärtmottagningar i Sverige och totalt deltog 3 933 personer med förmaksflimmer, med en medelålder på cirka 74 år. De flesta patienterna hade redan blodförtunnande behandling vid studiestart.

Förmaksflimmer och individuell förebyggande behandling – vad visade den svenska ABC-AF-studien?

Efter att ha följt patienterna i genomsnitt 2,6 år fanns ingen tydlig förbättring med den nya metoden för att optimera behandling jämfört med rutinbehandling.

Det var betydligt färre patienter än förväntat som drabbades av stroke och det var inga säkerställda skillnader i förekomst av stroke, dödsfall eller allvarliga blödningar, som inträffade ungefär lika ofta i båda grupperna.

Det fanns inte heller några skillnader i resultat beroende på deltagarnas kön, ålder, eller om de tidigare haft stroke. Skillnaderna i medicinsk behandling mellan studiegrupperna var små, förutom valet av typ av blodförtunnande läkemedel.

En sannolik förklaring till resultaten är att nästan alla patienter i båda studiegrupperna fick god strokeförebyggande behandling redan från början.

Studieresultaten publicerades den 25 november 2025 i den välrenommerade tidskriften Circulation som går att läsa via denna länk

https://www.ahajournals.org/doi/10.1161/CIRCULATIONAHA.125.076725?url_ver=Z39.88-2003&rfr_id=ori:rid:crossref.org&rfr_dat=cr_pub%20%20pubmed

Substudie ABC -AF2

Fortsättning...även om nu ABC-AF studien inte gav de resultat man hoppats på så ger inte forskarna upp utan satsar vidare på en Substudie till den förra studien.

ABC-AF2 – en prospektiv observationsstudie av livskvalitet, biomarkörer, variationer i hjärtrytm och hjärtfunktion, samt komplikationer vid förmaksflimmer och beräknas fortgå till 2031.

Studien är en observationsstudie och innebär ingen extra behandling utöver ordinarie vård. Behandlingen av förmaksflimmer sker helt enligt klinisk rutin och gällande riktlinjer.

Blodprover och långtids-EKG används redan i rutinsjukvården, men i studien sparas vissa blodprover i biobank för senare analys. Långtids-EKG med plåster och MR-undersökning ingår i studien men är ännu inte rutin i vården.

Livskvalitet mäts med EQ-5D samt två sjukdomsspecifika formulär (AF6 och ASTA), som redan används i vissa regioner. Deltagarna följs även via nationella register för hjärt-kärlsjukdom och läkemedelsbehandling under studietiden och upp till fem år efter sista besöket.

Data samlas in enligt samma principer som i ABC AF-studien. Varje deltagare får ett studie-ID och relevanta uppgifter registreras i kvalitetsregistret AURICULA. Målet är att 500 personer skall delta i studien förhoppningen var att rekryteringen skulle vara klart till sommaren men troligen blir de inte klart förrän till sen höst. Tillgången till MR kameror är begränsad och de har haft bekymmer med EKG mät plåstren.

Björn Berglund, HjärtLung Sollentuna